

крові для лікування різних патологічних станів ще раніше вказували Глозман і Ка-
саткіна [3, 4].

Роль тварини-реаніматора в наших дослідах поєднує функції безпосереднього
оживлення із знешкодженням токсичних продуктів обміну речовин.

Література

1. Брюхоненко С. С.— В сб.: Труды Хим. фарм. ин-та, М., 1928, 20, 44.
2. Буланов О. Н., Закс О. П.— Патол. физiol. и экспер. терапия, 1963, 4, 40.
3. Глозман О. С., Касаткина И. П.— Полное замещение и обменное переливание крови, как методы экспер. терапии, М., Медгиз, 1950.
4. Глозман О. С., Касаткина И. П.— Соврем. методы терапии острых токсикозов, М., 1959.
5. Демихов В. П.— Пересадка жизненно важных органов в эксперименте. Опыты по пересадке сердца, легких, головы, почек и других органов, М., Медгиз, 1960.
6. Неговский В. А.— Казанский мед. журнал, 1968, 1, 1.
7. Петровский Б. В., Соловьев Г. М.— Хирургия, 1956, 4, 17.
8. Янковский В. Д.— Физiol. журн. АН УРСР, 1962, VIII, 3, 346.
9. Янковский В. Д.— В сб.: Пробл. реактивности в патол., М., 1968, 84.
10. Янковский В. Д., Геря Ю. Ф.— Патол. физiol. и экспер. терапия, 1969, 2, 72.
11. Brown-Sequard E.-J. Physiol. des hommes et des animaux, 1858, 1, 666.
12. Fredericq—Arch. biol., 1890, 10, 127.
13. Heymans C.—Arch. internat. de pharmacodyn. et de thérap., 1923, 35, 269.
14. Heymans J., Heymans C.—Arch. internat. de pharmacodyn. et de thérap., 1927, 33, 273.
15. Lillehei W., Cohen M., Warden N., Yarco R.—J. Thoracic Surg., 1954, 28, II.

Надійшла до редакції
2.IV 1971 р.

УДК 612.11.13

ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ЕЛЕКТРОФОРЕЗУ ГЕМОГЛОБІНУ ЩУРІВ У ГЕЛІ АГАРУ

В. П. Дударев

Відділ гіпоксичних станів Інституту фізіології ім. О. О. Богомольця АН УРСР, Київ

Електрофорез білкових речовин став загальнознаним методом хімічного аналізу в багатьох наукових лабораторіях світу. Він також широко використовується у клінічній діагностіці. З дономого цього методу досягнено значних успіхів у вивчені фізико-хімічних властивостей структури білків. Завдяки методу електрофорезу Польнінг [2] виявив меншу рухливість HbS, що привело до відкриття нового патологічного стану — гемоглобінопатії.

Оскільки молекули різних білків мають неоднаковий електричний заряд, то під дією постійного електричного поля вони рухаються з різною швидкістю, що й використовується для виділення окремих фракцій.

Одним з видів електрофорезу є зональний електрофорез. Рух заряджених часточок здійснюється при цьому в просочених рідинкою папері, пористих порошках, гелі та ін., які служать підтримуючим середовищем.

Самим простим і найбільш поширеним є електрофорез на папері. Але з допомогою цього методу неможливо досягти повного і чіткого розподілу біополімерів, а період фракціонування триває 18–20 год.

Більш точним, з великою розрішальною здатністю є електрофорез у гелі. Це зумовлено досить легкою дифузією білкових молекул у середовищі гелю. Крім того, цей метод не потребує значних витрат часу. Існує кілька модифікацій електрофорезу гемоглобіну в гелі. Доведено, що гемоглобін щурів, так само як і у більшості тварин та людей, являє собою гетерогенну сполуку, в яку входять кілька компонентів, числом яких за різними даними не завжди збігається, що зумовлено, в основному, використанням різних методів електрофорезу.

У своїх дослідженнях ми користувалися методом Грабара і Буртена [1] з деякою модифікацією.

На відміну від найбільш вивченого гемоглобіну людини, фракціонування гемоглобіну більш щурів здійснюється краще при заміні веронал-мединалового буфера pH 8,6 фосфатним, з pH 7,2–7,4: натрій фосфорнокислий двозаміщений ($\text{Na}_2\text{HPO}_4 \times 2\text{H}_2\text{O}$) 3,4 г; калій флювана до 1 л.

Виявилось, що для живати пластику з гелем водою (запропоноване В. потрапити у холодильник 13×18×0,5 см) з о

скляної пластики з геле-

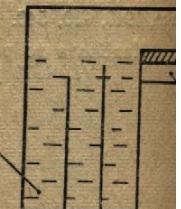

Рис. 1. Загал

1 — пластика з гелем
4 — охолоджувальна піраміда

Рис. 2. Електрофор

1, 2, 3, 4 — нумерація

Перед використанням на 12 год дистильована вода, а витриманий протягом 1,5 год мігрує на відстані 1,5–2 см від середини.

В таких умовах проба гемоглобіту зміщується на 1,5–2 см від середини.

Для виявлення швидкої або контролювання проби.

Слід додержуватись при більших концентраціях.

Для точного кількісного аналізу, пов'язаного з електрофорезом, слід замінити фарбу аміком, щоб вистачило на кілька доз.

Заливка агару безчлення фракцій методом електрофорезу.

Перед заливкою агару буфері целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Не зв'язаного з гемоглобіном залити агаром зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целофановою пілкою.

Після проведення електрофорезу залити агар зі свіжою целоф

казували Глозман і Ка-
функій безпосереднього
човин.

М., 1928, 20, 44.
р. терапия, 1963, 4, 40.
ене и обменное перели-
вания терапии острых ток-
в в эксперименте. Опыты
анов, М., Медгиз, 1960.

1956, 4, 17.
VIII, 3, 346.
атол., М., 1968, 84.
экспер. терапия, 1969, 2.
аптмах, 1858, 1, 666.
тар., 1923, 35, 269.
armacodyn. et de thérap.,
— J. Toracic Surg., 1954,
Надійшла до редакції
2.IV 1971 р.

УДК 612.11.13

ЕЛЕКТРОФОРЕЗУ

АГАРУ

огомольця АН УРСР, Київ

им методом хімічного ана-
широко використовується у
значних успіхів у вивчен-
методу електрофорезу По-
криття нового патологічного

електричний заряд, то під
ю швидкістю, що й вико-

рез. Рух заряджених часто-
рі, пористих порошках, гелі

на папері. Але з допомо-
бозподілу біополімерів, а пе-

е електрофорез у гелі. Це
середовища гелю. Крім того,
а модифікації електрофорезу
ам як і у більшості тварин
тільки компонентів, число
зменено, в основному, викорис-

авара і Буртена [1] з деякою
нни, фракціонування гемогло-
нал-медициналового буфера рН
двозаміщений ($\text{Na}_2\text{HPO}_4 \times$

$\times 2\text{H}_2\text{O}$) 3,4 г; калій фосфорнокислий однозаміщений (KH_2PO_4) 0,32 г; вода дисти-
льзована до 1 л.

Виявилось, що для чіткого розподілу гемоглобуліну на фракції необхідно охолод-
жувати пластинку з гелем. Ми використали проточне охолодження водопровідною
водою (запропоноване В. М. Федоричем), яка в теплій період року перед тим ля-
потрапити у холодильну камеру охолоджується льодом до 9–11°C. Камера (розмі-
ром $13 \times 18 \times 0,5$ см) з органічного скла (рис. 1) служить водночас підставкою для
скляної пластинки з гелем агару (3).

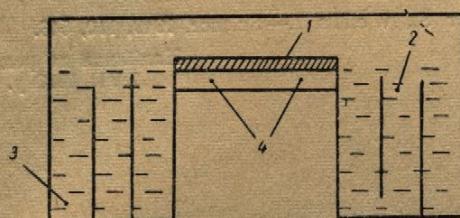

Рис. 1. Загальний вигляд камери.
1 — пластинка з гелем, 2 — буфер, 3 — електроди,
4 — охолоджувальна камера з вхідним та вихід-
ним отворами.

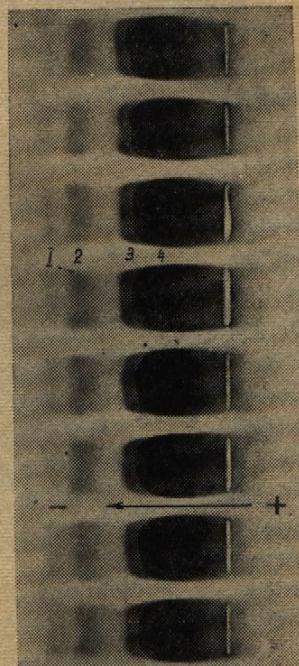

Рис. 2. Електрофорограма гемоглобіну щу-
рів.
1, 2, 3, 4 — нумерація фракцій за швидкістю
міграції.

Перед використанням агару Діфко, як підтримуючого середовища, його залива-
ли на 12 год дистильованою водою. Краще використовувати не свіже виготовлений
гель, а витриманий протягом 24 год в холодильнику, при температурі близько 4°C.

Пробу гемолізату готували звичайним методом і вносили у вузькі канавки, зроб-
лені при застиганні гелю з допомогою «гребінки» з органічного скла. Канавки зміщені
на 1,5–2 см від середини скляної пластинки на нанесений гель.

В таких умовах при градієнті напруги струму 7–8 в/см гемоглобін щурів за
1,5 год мігрує на відстань 5 см і розділяється на чотири фракції, з яких перша,
друга і третя становлять 22–25%, а четверта 78–75% (рис. 2).

Для виявлення швидкості міграції поряд з пробами гемолізату наноситься «сві-
док» або контрольна проба.

Слід додержуватись однакової концентрації гемоглобіну в гемолізатах, оскільки
при більших концентраціях гемоглобіну швидкість міграції III і IV фракцій підви-
щується.

Для точного кількісного визначення фракцій необхідна стандартизація всіх опе-
рацій, пов'язаних з електрофорезом. Зокрема, значний розбіг даних може бути зумов-
лений заміною фарби амідочорний 10B. Тому потрібно готувати її з таким розрахунком,
щоб вистачило на кілька серій експериментів.

Заливка агару безпосередньо на скляну пластинку утруднює кількісне визна-
чення фракцій методом слюації. Це дуже легко усунуті.

Перед заливкою агару скляну пластинку слід щільно покривати змоченою в
буфері целофановою пілвкою, краї якої загинаються під пластинку.

Після проведення електрофорезу, фіксації, просушки, фарбування і вимивання
не зв'язаного з гемоглобіном барвника, мокра пілвка агару кладеться на пластинку
з свіжою целофановою пілвкою. Після цього пластинка вміщується на 15 хв в такий
розвчин: гліцерину — 75 мл, льодової оцтової кислоти — 25 мл, дистильованої води —

400 мл. Після такої обробки пластинки висушуються при кімнатній температурі. Прозора і еластична плівка агару знімається разом з целофаном з скляної пластиинки для наступного кількісного визначення фракцій методом денситографії або елюації.

Оптична щільність елюатів вимірюється па ФЕК-М при зеленому фільтрі.

Література

1. (Grabar P., Burten P.) Грабар П., Буртэн П.— Иммуноэлектрофоретический анализ, Изд. ИЛ, 1963.
2. Pauling L., Itano H., Singer S., Wells I.— Science, 1949, 110, 543.

Надійшла до редакції
7.VII 1970 р.

УДК 616. 432.

Влияние о.п.-ида у крысят. Кеко Н.Д., Турчин
стр. 435—441.

В опытах на плазме (флуорометрической гельфильтрации), в тометрическим методе в надпочечниках введения о.п.-ДДД в плазме, при сравнению с контролем, оказалось в два раза при удлинении сроков костероидов через значительно снижено кортикостерона в плазме в дозе 20 мг восстанавливающая способность изменялась. Морфологический наблюдения Табл.—2, рис.

УДК 612.454

Содержание и кастрированных крыс Г. Н. Физиология

В работе при (кортикостерона) в тактических, кастрированных, а затем адреналеновых надпочечников).

Проведенные на в периферических крысах. У кастрированных выше, чем у интактных крыс.

Двусторонняя стерона в периферии после адреналектомии. Наибольшее ся на третий и пятый — пятнадцатые но повышается, одновременно с адреналектомирована экстериляции надпочечника кортикостерона налектомию, и болезни половых гормонов у крыс.

Табл. 1, библи